

KUSIF SOCIAL VALUE MATTERS 2017 Toplantı Notu

Yazan: Hilal Tekmen, TÜSEV - Proje Uzmanı

Konferans Hakkında

[Social Value International](#), 45 ülkeden sosyal etki alanında çalışan kurumların bir araya gelip, güçlerini birleştirdiği dünyanın en geniş uluslararası sosyal değer ağı olmakla birlikte, Social Value Matters konferanslarını her yıl düzenliyor. 2017 yılında konferans, [KUSIF](#) (Koç University Social Impact Forum) işbirliği ile 10-11 Nisan 2017 tarihlerinde Koç Üniversitesi'nde gerçekleşti. Konferansa TÜSEV'den Genel Sekreter Yardımcısı Liana Varon ve Proje Uzmanı Hilal Tekmen katılım sağladı.

Konferansta, sosyal etkiyi ölçmekten yönetmeye ve yönetmekten etkiyi en üst düzeye çıkarmaya geçmenin gerekli olduğu vurgulandı. Konferansta sosyal etkiyi en üst düzeye çıkarabilmeye yönelik planların nasıl kurgulanabileceği konuşuldu, nelerin işe yaradığına dair sektörler arası deneyim paylaşımında bulunuldu. Dünyada artan sosyoekonomik eşitsizlik ve küresel belirsizlik ortamında sosyal faydayı artırmak adına paydaşların sesinin daha fazla duyurulması gerektiği, konferansın odağı oldu.

Eş zamanlı gerçekleşen yuvarlak masa toplantıları ve atölye çalışmalarından oluşan konferans, görüş ve deneyim paylaşımına dayanan katılımcı bir formatta gerçekleşti. Düzenlenen toplantı ve atölyelerden bazıları hakkında bilgilendirmeler aşağıda yer almaktadır:

Atölye Çalışması: Mültecilerin İş Piyasasına Entegrasyonu: Paydaş Katılımı

Moderasyon: Migration Research Center of Koç University (MiReKoç)

Konuşmacılar: *İlknur Tosun* (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı), *Ozan Çakmak* (UNDP), *Damla Taşkın* (UNHCR), *Semih Tümen* (Bahçeşehir Üniversitesi), *Hasret Güneş* (United Work)

Atölye çalışmasında öne çıkan görüşler ve bu görüşlere ilişkin yorumlar:

- Mültecilerin hayatlarını yeniden inşa etmeleri ve Türkiye'de yaşadıkları bölgeye lokal entegrasyonlarının sağlanması için iş gücüne katılımları büyük önem taşımaktadır. Geçici koruma statüsüne sahip mülteci bireylerin güçlendirilmesi ve insani kalkınmaları için istihdam öncelikli politika olarak belirlenmelidir.
- Mültecilerin iş gücüne katılımı için devlet kurumları, sivil toplum kuruluşları ve işveren temsilcilerinin bir araya gelerek paydaş ilişkisi kapsamında politika üretimine katkı sunmaları gerekmektedir.
- Suriye İç Savaşı'nın başlamasının ve yerinden edilen Suriyeli insanların Türkiye'ye yerleşmesinin üzerinden uzun zaman geçmesine rağmen, geçici koruma altındaki mültecilere yönelik çalışma izni yönetmeliği 2016 yılında yürürlüğe girmiştir. Yönetmelik mültecilerin istihdama katılımını teşvik etse de, özellikle kar amacı gütmeyen kuruluşlarda çalışmalarını teşvik eder nitelikte değildir:

Geçici koruma sağlanan yabancıların çalışma izinlerine dair yönetmeliğe göre; **dernek, vakıf ve kar amacı gütmeyen kuruluşlarda çalışma:**

“MADDE 11 - (1) 4/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanunu uyarınca **kamu yararına çalışan dernek statüsüne sahip dernekler ile** 30/7/2003 tarihli ve 4962 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Vakıflara Vergi Muafiyeti Tanınması Hakkında Kanun uyarınca **vergi muafiyeti tanınan vakıflar**, insani yardım hizmeti faaliyetlerinde geçici koruma sağlanan yabancıları çalıştırmak üzere Bakanlığa başvurabilir.

(2) Birinci fıkra kapsamında yer almayan dernekler, dernek şube veya temsilcilikleri, federasyonlar, konfederasyonlar ve yabancı demekler ile merkezleri yurt dışında bulunan dernek ve vakıf dışındaki kâr amacı gütmeyen kuruluşların Türkiye'deki şube veya temsilcilikleri geçici koruma sağlanan yabancıları çalıştırmak üzere Bakanlığa başvurabilir. Ancak, başvuru yapan kuruluşa ilişkin **İçişleri Bakanlığının uygun görüşü** aranır. Uygun görüş alınamayan kuruluşlara ait başvurular değerlendirme yapılmaksızın işlemde kaldırılır.”

- UNHCR Türkiye'nin verilerine göre, 30.03.2017 tarihi itibarıyla Türkiye'deki geçici koruma kapsamındaki Suriyeli nüfus 2.969.669'a ulaşmıştır.
- Suriyeli mültecilerin Türkiye'deki çalışma alanlarından öne çıkan %30.4'lük yüzde verisi ile tekstil alanıdır.
- Suriyeli mültecilere yönelik, insani yardımı tamamlayacak nitelikte insani kalkınma odaklı bir yaklaşım yaygınlaştırılmalıdır. İstihdama teşvik mekanizmaları bu bağlamda büyük rol oynamaktadır.

Atölye Çalışması: *Involving Stakeholders in the Investment Cycle, When and How*

Moderasyon: *Ivan Juric* (Latsis Foundation)

10 yıllık uluslararası kalkınma deneyimi kapsamında Batı Afrika, Güneydoğu Asya, Latin Amerika gibi dünyanın çeşitli bölgelerinde kar amacı gütmeyen kuruluşlarda çalışmış olan Ivan Juric, insan odaklı tasarım (*human-centered design*) kavramı hakkında bilgilendirici ve katılımcı bir atölye çalışması gerçekleştirdi. Juric, bir ürün, fikir, proje veya süreci insan odaklı bir çerçeveden tasarlamak için tasarım unsurlarının tamamen insan deneyimlerinden yola çıkarak şekillenmesi gerektiğini vurguladı. İnsanların duygusal motivasyonları ile hareket ettiği ve karşılaştığı herhangi bir duruma sezgisel olarak tepki verdiği dünyada insan deneyimlerini ve duygularını baz alarak yapılan tasarımlar, insanların o tasarımı kişiselleştirmesini ve benimsemesini kolaylaştırmaktadır.

Atölyede 3 ayrı gruba ayrılıp grup içerisindeki önerilere göre bir adet tasarım zorluğu seçildi ve insan odaklı bir tasarım çözümü bulunmaya çalışıldı.

Yuvarlak Masa: *Partnering Corporates and Third Sector*

Moderasyon: *Antonia Orr* (Coalition for Efficiency)

Bu yuvarlak masa toplantısında özel sektör ve üçüncü sektör işbirliği kapsamında uygulanabilir olan yöntemler konuşuldu. Yunanistan, Hindistan, Rusya, İngiltere gibi farklı ülkelerden katılımcılar kendi çalıştıkları kurumda uygulanan modellerden bahsederken, moderatör Antonia Orr çalıştığı Coalition for Efficiency adlı kar amacı gütmeyen kuruluşta uyguladıkları bir programı vurguladı. *Measuring the Good* adlı program, becerilere dayalı gönüllülüğü teşvik ederek sivil toplum kuruluşlarına ve sosyal girişimlere sosyal etki ölçümleme desteği verilmesini sağlıyor. Programı [buradan](#) inceleyebilirsiniz.

Yuvarlak Masa: *Sosyal Etki Ölçümlemede Yöntemsel Farklılıklar, Sınırlılıklar ve Tartışmalar*

Moderasyon: *Ulaş Tol* (YA DA), *Burak Özçetin* (Kadir Has Üniversitesi)

Sosyal etki ölçümleme mümkün mü, ne kadar ve nasıl mümkün, sosyal etki neden ölçülüyor gibi soruların ele alındığı yuvarlak masa toplantısında, niteliksel ve niceliksel araştırmaların sosyal etki ölçümündeki rolü konuşuldu. Türkiye'deki mevcut sivil toplum projelerinde yapılan sosyal etki ölçümlemesinin son odaklı ve süreci göz ardı eden nitelikte olduğuna değinildi. Niteliksel araştırmalardan yararlanarak sahada çalışma yapıp sahadaki sosyal etkiyi ölçmenin öneminden bahsedildi. Buna ek olarak, etki değerlendirme analizlerinde hep başarıların ön plana çıkarıldığı, oysaki başarısızlıkların da eşit derecede önemli olduğu ve yansıtılması gerektiği konuşuldu. Bahsi geçen *failure reports*, dünyada örneklerine rastlanılan ancak Türkiye'de örneklerini görmediğimiz bir uygulama. Failure reports hakkında [buradan](#) bilgi edinebilirsiniz.

Yuvarlak Masa: *Sosyal Etkinin Yaygınlaşmasında STK – Kamu İşbirliğinin Sağlanması: Kolaylaştırıcı Uygulamalar*

Moderasyon: *Dudu Banu Çakar* (Kadıköy Kaymakamlığı)

Kamu ve sivil toplum işbirliği kapsamında kamusal alanda kaymakamlıklarla işbirliğinin güçlü ve zayıf yanları, hibe başvurularında yasal çerçeveler gibi konular konuşuldu. Kamu – STK işbirliğindeki öncelikli problemler olarak iletişim eksikliği, kamunun bu işbirliğini gönüllü esasıyla yapması, geri bildirim süreçlerinin aksaması, kamuyu siyasetten ayrı düşünemiyor olmamız gibi etkenlerden bahsedildi. STK'ların kamunun karar alma mekanizmalarına dahil olmasının en etkili yollarından birinin Kent Konseyleri'nde yer almak olduğu belirtildi.

Yuvarlak Masa: Türkiye'deki Sivil Toplum Kuruluşları ve Sosyal Etki Yönetimi

---

Moderasyon: *Tuba Emirođlu* (KUSIF)

Bu yuvarlak masada Türkiye'deki STK'lar özelinde sosyal etki ölçümleme veya diğer izleme değerlendirme faaliyetleri uygulamaları hakkında genel bilgiler ve örnekler konuşuldu. Sosyal etki ölçümlemesinin herhangi bir STK proje sürecinin başlamasından önce düşünölüp, proje süreci boyunca ve projenin ardından yapılmasının önem taşıdığından bahsedildi. STK'ların bu süreci şekillendirirken paydaşlarını her sürece dahil etmelerinin önemi vurgulandı. Buna ek olarak, fon veren kuruluşların fon verdikleri STK'ların projelerinin yarattığı sosyal etkiyi yakından takip etmeleri gerektiği konuşuldu.